

Kvantitativní metody analýzy a popisu jevů v životním prostředí I

doc. PaedDr. Tomáš Hák, PhD.

(tomas.hak@czp.cuni.cz; tel.: 724698014)

FHS UK, Pátkova 2137/5, katedra psychologie a věd o životě, místnost 2.13

Výuka v ZS 204/25: 1.10. 2024 – 10.1.2025 (vánoční prázdniny: 23.12.2024 – 3.1.2025)

Zkouškové období: 13.1.2025 – 14.2.2025

Kritéria hodnocení (zápočet): skupinová esej¹ + skupinová prezentace na vybrané téma; minitest (10 otázek)

Číslo hod.	Téma	Datum (plán)	
1	Úvod do kurzu (literatura, zápočtové požadavky). Úvod do metrologie. Proč je důležité hodnotit kvalitu života a udržitelnost rozvoje	1.10.2024	
2	Data o životním prostředí: pozorování, měření, výpočet, modelování, statistické zjišťování, dálkový průzkum	8.10.	
3	Data, indikátory, informace. Formální rámce; informační pyramida. Typologie indikátorů. Společenský rozhodovací cyklus.	15.10.	
4	Přístupy a metody konstrukce indikátorů a indexů	22.10.	
5	Přístupy a metody hodnocení indikátorů a indexů	29.10.	
6	Indikátory sociální udržitelnosti (index lidského rozvoje HDI ad.)	5.11.	
7	Indikátory environmentální udržitelnosti (index environmentální výkonnosti EPI ad.)	12.11.	
8	Indikátory udržitelného rozvoje (index šťastné planety HPI, Cíle udržitelného rozvoje SDGs ad.)	19.11.	
9	Indikátory pro hodnocení udržitelnosti na místní úrovni (obce, města)	26.11.	
10	Indikátory a jejich využití v činnosti mezinárodních institucí (EEA, UNDP, OECD, UNCSD, WB, ad.). Možnosti prezentace a vizualizace indikátorů (Show-World, Gapminder ad.).	3.12.	
11	Studentské prezentace	10.12.	
12	Studentské prezentace	17.12	
13	Zápočtový týden (individuální/skupinové konzultace)	7.1.2025	

¹ Vyžaduje se typ akademického (odborného) argumentačního eseje, viz např.:

- <https://www.wikihow.cz/Jak-napsat-odbornou-esej>
- http://is.muni.cz/do/1499/el/estud/praf/ps08/p_aktual/fi/pavav/pdf/priloha1.pdf
- <http://www.jazyky.com/content/view/327/52/>
- <http://www.cemach.cz/jak-napsat-dobry-esej>

Skupinová prezentace

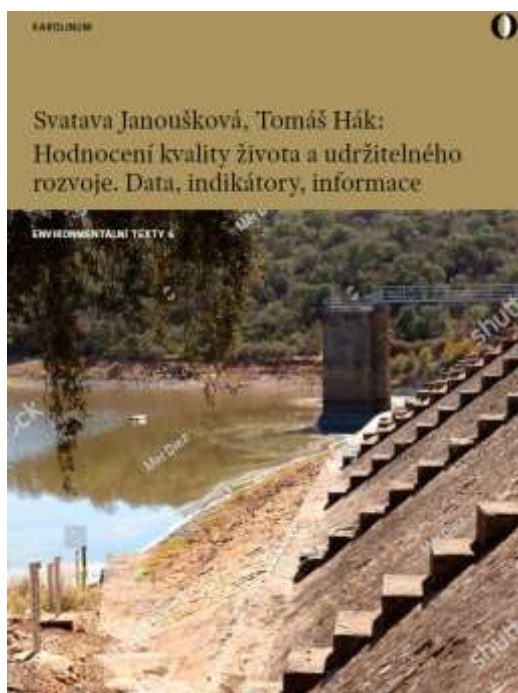

- 2 hodiny (poslední hodiny v prosince)
v 1 hodině 3 prezentace, skupiny podobné velikosti (3-5 osob)
- formát prezentace: libovolný (powerpoint, multimedia...)
- délka: 20 minut (včetně prostoru na dotazy!)
- obsah: relevantní k zaměření kurzu – teorie tvorby indikátorů, mezinárodní porovnání vybraným indikátorem, kritika vybraného indikátoru, prezentace vybraného indikátoru apod.
- hodnocení: původnost práce, kritické myšlení, odborná stránka prezentace (terminologie, správná interpretace konceptů ad.), srozumitelnost.

Skupinový esej

- max 3-stránkový text týkající se prezentovaného tématu
- forma eseje (odborný, argumentační esej) - argumentace vlastního názoru vycházejícího z prostudovaných relevantních zdrojů
- možná struktura eseje:
 - úvodní odstavec, který zahrnuje tezi (váš názor na danou problematiku)
 - tělo eseje, který představuje důkazy, které vaši tezi podporují; protiargumenty a vyvrácení protiargumentů;
 - závěr, který shrnuje váš názor (generalizace, myšlenka pro zakončení eseje se vztahem k úvodní tezi)
- hodnocení: formát - odborný esej (nikoliv referát opakující teoretické základy apod.), původnost práce, správnost argumentace (logické vyvozování závěrů), práce s literaturou, stylistika („čtivý a přesto odborný“)
- skupina zpracovává jeden společný text.

Povinná literatura:

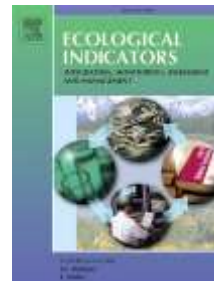
1. Moldan, B.: Indikátory udržitelného rozvoje. MŽP 1996

2. Zelený kruh: Indikátory blahobytu: všechno, co jste chtěli vědět o štěstí (ale báli jste se zeptat). Edice APEL, 2010.
(<http://www.zelenykruh.cz/dokumenty/indikatory-blahobytu-2010.pdf>)

3. Moldan, B.: Podmaněná planeta (kap. III.2, data, indikátory; I.2 – města; I.3 – sociální indikátory), Karolinum 2015

4. Janoušková, Hák, Moldan: Pět klíčových indikátorů udržitelného rozvoje: nástroj pro vzdělávání a osvětu veřejnosti. *Envigogika* 12 (1). 2017 - <https://www.envigogika.cuni.cz/index.php/Envigogika/article/view/536>
5. Jedna zahraniční publikace (včetně článku v odborném periodiku) s relevantním tématem, např. z:
- Ecological indicators
 - International Journal of Ecological Economics
 - International Journal of Sustainable Development
6. UNDP, 2008: A survey of composite indices measuring country performance (by R. Bandura)
(jen jako zásobník indikátorů – inspirace)

Doporučená literatura:

1. CENIA a MŽP: Zpráva o stavu životního prostředí v České republice, každoročně
https://www.mzp.cz/cz/zpravy_o_stavu_zivotniho_prostredi_publikace
2. MŽP a RVUR: Situační zpráva ke Strategickému rámci udržitelného rozvoje ČR. Biauálně, od r. 2004
3. H. Rosling: Faktomluva.
4. OECD a MŽP: Politika, stav a vývoj životního prostředí ČR (Environmental performance review, 2005)
5. Moldan, B.: Ekologická dimenze udržitelného rozvoje. Karolinum, 2001.
6. Eurostat: Sustainable development in the EU: Monitoring report
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-books/-/KS-02-20-202>

Studijní materiály

The screenshot shows a web browser window displaying a course page. The browser's address bar shows the URL <https://wf1.eu1.cz/kurzy/view.php?id=11154>. The page has a red header with navigation links: "Titulní stránka", "Nástěnka", "Moje kurzy", and "Podpora uživatelů". The main content area features a breadcrumb trail: "Nástěnka / Moje kurzy / Fakulta humanitních studií / Magisterské studium / Sociální a kulturní ekologie / Metody popisu environment. udržitelnosti I". The course title "Metody popisu environment. udržitelnosti I" is prominently displayed. Below the title are tabs for "Kurz", "Nastavení", "Účastníci", "Známky", "Sestavy", and "Další". A section titled "Úvod" contains a card labeled "Info o kurzu". A search bar at the bottom of the page shows the search term "kurz" and displays 1 result.

The screenshot shows a web browser window displaying a course page. The browser's address bar shows the URL <https://wf1.eu1.cz/kurzy/view.php?id=11154>. The page has a red header with navigation links: "Titulní stránka", "Nástěnka", "Moje kurzy", and "Podpora uživatelů". The main content area features a breadcrumb trail: "Nástěnka / Moje kurzy / Fakulta humanitních studií / Magisterské studium / Sociální a kulturní ekologie / Metody popisu environment. udržitelnosti I". The course title "Metody popisu environment. udržitelnosti I" is prominently displayed. Below the title are tabs for "Kurz", "Nastavení", "Účastníci", "Známky", "Sestavy", and "Další". A section titled "Přístupy k hodnocení indikátorů" contains two cards labeled "Prezentace" and "Další čtení". A section titled "Metody konstrukce indikátorů a indexů" contains one card labeled "Prezentace". A search bar at the bottom of the page shows the search term "kurz" and displays 1 result.